

Juliusz Leszczyński

Wizyta węgierskich przyjaciół w Łodzi

Palestra 17/11(191), 131-133

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIZYTY

1.

Wizyta węgierskich przyjaciół w Łodzi

Na zaproszenie Rady Adwokackiej w Łodzi przybyła do Łodzi we wrześniu br. czteroosobowa delegacja przedstawicieli adwokatury węgierskiej. Delegacji przewodniczył Wiceprezydent Izby Adwokackiej w Eger dr Karoly Meszaros, a w jej skład wchodził dr Janos Wèber z Hatuan, dr Laszlo Soti z Gyöngös i dr Jose Nyerges z Eger. Goście byli podejmowani przez dziekana Rady Adwokackiej w Łodzi dra Eugeniusza Sindlewskiego, członków Rady Adwokackiej, przedstawicieli POP PZPR przy Radzie Adwokackiej w Łodzi z I sekretarzem adw. Janem Kielanem, a także przez adwokatów-członków Izby łódzkiej.

W ramach planu pobytu delegacji jej członkowie zwiedzili miasto, byli obecni na spektaklu opery S. Moniuszki „Halka” w Teatrze Wielkim w Łodzi, złożyli kwiaty pod pomnikiem Męczeństwa i Martyrologii na terenie b. obozu koncentracyjnego w Radogoszczu, zwiedzili Ośrodek Wypoczynkowy adwokatury łódzkiej w Grotnikach oraz wzięli udział w wycieczce do Łowicza, Nieborowa i Żelazowej Woli.

Celem nawiązania kontaktów zawodowych z przedstawicielami łódzkiego środowiska prawniczego przedstawiciele delegacji złożyli wizyty Prezesowi Sądu Wojewódzkiego Jerzemu Gawrońskiemu oraz Prezesowi ZPP Okręgu Łódzkiego prokuratorowi Aleksandrowi Wodnemu.

Następnie węgierscy goście zwiedzili lokal Rady Adwokackiej w Łodzi oraz 2 łódzkie Zespoły i wzięli udział w spotkaniu z adwokatami-członkami Izby łódzkiej. W czasie spotkania dziekan Rady Adwokackiej w Łodzi udzielał odpowiedzi na pytania węgierskich kolegów, które dotyczyły organizacji adwokatury w Polsce, wzajemnych stosunków adwokatury i organów wymiaru sprawiedliwości oraz społecznej i politycznej roli adwokatury w naszym kraju. Następnie przewodniczący delegacji węgierskiej udzielał z kolei wyczerpujących odpowiedzi na pytania polskich Kolegów. Pytania te dotyczyły analogicznych zagadnień. Ze względu na niezwykle interesującą problematykę warto przytoczyć niektóre wypowiedzi dotyczące zarówno sytuacji istniejącej aktualnie w węgierskiej adwokaturze, jak i jej tendencji rozwojowych.

Stosunek łączący adwokata z klientem na Węgrzech układa się na podstawie umowy zawartej przez obie strony w zespole adwokackim. Jeden egzemplarz umowy jest wręczany klientowi po zawarciu umowy. Propozycja warunków umowy wypływa od adwokata, któremu klient pragnie powierzyć sprawę, przy czym w razie zgłoszenia zastrzeżeń przez klienta co do warunków zawieranej umowy prawo ingerencji przysługuje w takich wypadkach kierownikowi zespołu. W sprawie karnej adwokat przesyła upoważnienie do obrony przedstawicielowi organów milicji.

W chwili obecnej nią jest jeszcze w pełni realizowana zasada kontradyktoryjności w początkowej fazie procesu karnego, jednakże został już opracowany projekt aktu prawnego dotyczącego tej kwestii. Akt ten ma obowiązywać, jeżeli projekt stanie się ustawą, już z dniem 1.I.1974 r.

Adwokatów obowiązuje taksa adwokacka, ale Prezydent Rady Adwokackiej może wyrazić zgodę na podwyższenie honorarium adwokackiego ze względu na zawilość sprawy. Dotyczy to jedynie spraw karnych.

Na Węgrzech istnieje rozdział zawodu adwokata i radcy prawnego, jednakże adwokat może obsługiwać spółdzielnie produkcyjne za zezwoleniem swych władz. Zezwolenia takie w praktyce są często udzielane, gdyż zapotrzebowanie na radców prawnych w tych spółdzielniach nie jest dostatecznie zaspokojone.

Adwokatura jest nadzorowana przez Ministerstwo Sprawiedliwości, w którym czynny jest departament do spraw adwokatury. Niezależnie od tego istnieje również kontrola nadrzędnej jednostki korporacyjnej, mianowicie Krajowej Rady Adwokackiej.

Na Węgrzech istnieje 19 wojewódzkich izb adwokackich, z których każda oddelegowuje jednego przedstawiciela do Krajowej Rady Adwokackiej. W skład tejsze Rady wchodzi jako jej członkowie także prezydenci poszczególnych izb. Izby adwokackie korzystają z daleko posuniętej samodzielności, przy czym ogólny kierunek ich działalności nadaje Krajowa Rada Adwokacka. Pracą każdej izby kieruje ośmioosobowe jej prezydium. W niektórych sprawach decyduje prezydium izby, w innych prezydent. Ten ostatni ustala liczbę zespołów oraz liczbę adwokatów w poszczególnych zespołach. Warunki pracy adwokatów są bardzo korzystne: w zespołach pracują oni z reguły w pokojach jednoosobowych lub dwuosobowych, rzadko zaś trzech adwokatów pracuje w jednym pokoju.

Istnieją sądy dyscyplinarne. W sądownictwie tym nie biorą udziału żadni przedstawiciele organów wymiaru sprawiedliwości, szczególnie prokuratury, gdyż z założeń ustrojowych tego typu sądownictwa wynika, że przedmiotem ich rozpoznania są czysto wewnętrzne sprawy adwokatury.

Adwokaci mają dobre warunki lokalowe, reprezentują wysoki poziom wiedzy. Stosunki pomiędzy adwokaturą a sądem układają się jak najbardziej poprawnie. Niektórzy sędziowie biorą udział w przyjęciach organizowanych przez adwokaturę i pozostają w stosunkach przyjacielskich z adwokatami. Istnieje ścisła współpraca w dziedzinie pracy zawodowej pomiędzy wszystkimi współczynnikami wymiaru sprawiedliwości. Przedstawiciele adwokatury są zapraszani na wszystkie ważniejsze konferencje sądowe i odwrotnie: zapraszani są również na konferencje adwokatury przedstawiciele prokuratury i milicji. Aby podkreślić pełną zasadę kontradyktoryjności w sądach, prokurator zasiada naprzemiennie obrońcy. Adwokaci węgierscy nie noszą tóg. Odsetek kobiet w adwokaturze węgierskiej jest niski, odwrotnie niż w sądownictwie. Tak np. w Sądzie w Eger sędziowie-kobiety stanowią aż 70%. W Sądzie Najwyższym jest kilka kobiet sędziów.

Przymus adwokacki obowiązuje w sprawach karnych szczególnie trudnych. Adwokatów wyznaczonych z urzędu opłaca Skarb Państwa. Od 1.I.1974 r. obowiązywać będzie rozporządzenie, w myśl którego w spra-

wach karnych sądy będą mogły zasądzać koszty na rzecz zespołu adwokackiego. W sprawach cywilnych nie ma obowiązku zastępstwa adwokackiego, jednakże tam gdzie sąd uzna to za stosowne, może on wyznaczyć adwokata z urzędu pełnomocnikiem strony.

Oczywiście nie sposób omówić wyczerpująco wszystkich niezwykle interesujących informacji udzielanych przez przewodniczącego delegacji. Podałem jedynie wybór wypowiedzi, które moim zdaniem są najbardziej interesujące.

Delegacja węgierska spędziła w Łodzi 5 dni. W Polsce adwokaci węgierscy byli po raz pierwszy. W szczerzej atmosferze, pozbawionej zbędnych konwenansów, rychło zawiązały się węzły obopólnej sympatii, czemu obie strony dawały niejednokrotnie wyraz. W przewyciężeniu trudności językowych nieocenioną pomocą służył adwokat Zbigniew Mieczągowski, radca prawny z Łodzi.

Wizyta delegacji węgierskiej była ważnym wydarzeniem w życiu adwokatury Izby Łódzkiej. Dała ona doskonałą sposobność do nawiązania cennych osobistych i zawodowych kontaktów z przedstawicielami bratniego narodu węgierskiego, a także przekonała nas o celowości i słuszności kontynuowania tego rodzaju kontaktów. Pozwalają one nie tylko na wzajemną wymianę doświadczeń, ale mają również ważne znaczenie społeczne i polityczne.

Przedstawiciele delegacji węgierskiej w drodze powrotnej do swego kraju zwiedzili Warszawę i Kielce, gdzie byli goszczeni przez miejscowych adwokatów. Na zakończenie swej wizyty wystosowali zaproszenie do kolegów-adwokatów Izby Łódzkiej. Zaproszenie to zostało przyjęte i należy sądzić, że adwokaci łódzcy odwiedzą Eger wiosną 1974 r.

Adw. dr Juliusz Leszczyński

2.

Wizyta delegacji adwokatury austriackiej w Polsce

W dniach od 10 do 14 października 1973 r. bawiła w Polsce na zaproszenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej delegacja adwokatury austriackiej.

Na czele delegacji stał adw. dr Walter Schuppich, Prezes Zgromadzenia Adwokatury Austriackiej (*Oesterreichischer Rechtsanwaltskammertag*) i zarazem prezes Izby Adwokackiej w Wiedniu, obejmującej trzy austriackie kraje związkowe: Wiedeń, Austrię Dolną i Burgenland. Towarzyszyli mu dwaj wiceprezesi Zgromadzenia: adw. dr Friedrich Grohs z Wiednia i adw. Armin Dietrich z Klagenfurtu, będący jednocześnie prezesem Izby Adwokackiej kraju związkowego Karyntii.

Była to pierwsza wizyta delegacji adwokatury austriackiej w Polsce.

W dniu przyjazdu kolegów austriackich odbyło się spotkanie gości z Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, któremu przewodniczył Prezes NRA adw. Zdzisław Czeszejko. Oprócz członków Prezydium NRA